

SILLAMÄE LINNAVALITSUS ISTUNGI PROTOKOLL

Sillamäel

30. novembril 2023. a nr 51

Linnavalitsuse istung algas kell 10.00 ja lõppes 10.26
Istung toimus: Kesk tn 27 istungite saalis 2. korrusel

Istungit juhatas: linnapea Tõnis Kalberg

Protokollis: andmekaitse- ja asjaajamise peaspetsialist Margarita Vassiljeva

Istungi töös osalesid: aselinnapea Tatjana Ivanova, aselinnapea Aleksei Stepanov, linnasekretär Andrei Ionov, linnavalitsuse liige Andrei Birov, volikogu esimees Valeri Abramovitš, volikogu nõunik Sirle Kupts, sotsiaalhoolekande osakonna juhataja Tatjana Bolšakova, linnamajandusosakonna juhataja Arvo Sirel, haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Anneli Rants, maakorralduse osakonna juhataja Vladimir Sokušev, ehitusjärelevalve insener Irina Uljanova, heakorraspetsialist Larissa Lutsep.

Päevakorra 9. punkt - Linnavalitsuse seisukoht linnaelanike poolt 1.11.2023. a esitatud volikogu otsuse eelnõu kohta (jäätmekorraldus)

KUULATI: Tõnis Kalbergi ettekannet

1. novembril 2023 esitas Gulnara Sidorenko Sillamäe Linnavolikogu otsuse eelnõu Sillamäe jäätmehoolduseeskirja osaliselt kehtetuks tunnistamiseks. Otsuse eelnõule kirjutasi alla 11 isikut, sellele olid lisatud eelnõu tõlge vene keelde 47 allkirjaga (nendest 4 on antud ka eestikeelsele eelnõule) ning avaldused (6 avaldust kokku 18 allkirjaga), milles palutakse Sillamäe Linnavalitsusel ette valmistada Sillamäe Linnavolikogu 22.12.2022 otsuse tühistamise eelnõu ning läbi viia uus konkurss olmejäätmete vedaja leidmiseks. Lisaks oli samade dokumentidega esitatud pöördumine (pöördumise teisel küljel oli eestikeelse otsuse eelnõu 1. lehekülg), millega esitatakse otsuse „Sillamäe linna jäätmehoolduseeskiri“ projekt (sellele pöördumisele on kogutud 11 isiku allkirjad, millest osad kattuvad teistes dokumentides esitatud isikute allkirjadega).

Esitatud volikogu otsuse eelnõu resolütiivosa:

1. Tühistada Sillamäe Linnavolikogu 22.12.2022 määrus nr 28 „Sillamäe linna jäätmehoolduseeskiri“ selles osas, kus kehtestatakse olmejäätmete kogumise, sorteerimise ja äraveo konteinermeetod elamute juurest;
2. Teha muudatus «Jäätmekäitluse kord» selles osas, mis käsitleb linnaelanike põhjendatud vajadusi ja huve olmejäätmete äraveo korraldamist spetsialiseeritud mitmekambriliste masinatega;
3. Pärast käesoleva otsuse jõustumist Sillamäe Linnavalitsusel tühistada 2023. aastal korraldatud olmejäätmete äraveoks vedaja/ettevõtte valiku konkurss ja korraldada uus konkurss, sh märkides ära mitmekambriliste masinatega jäätmeveo tingimused.

Esitatud volikogu otsuse faktilised põhjendused on kokkuvõtlikult järgmised:

1. Kehtiv määrus näeb ette olmejäätmete kogumiseks ja äraveoks konteinermeetodi.
2. Uue väljaveotingimuse põhimotiiv oli, et vedajatel puuduvad mitmekambrilised masinad.

3. Töörühm leidis, et AS Keskkonnateenused on võimeline korraldama graafikujärgset vedu.
4. ASI Keskkonnateenused puudus võimalus osaleda Sillamäe Linnavalitsuse poolt korraldatud 2022. aasta konkursil.
5. 31. juulil 2023 allkirjastasid üle 1300 linna valija oma nägemuse palvega tühistada linnavolikogu 22. detsembri 2022 määrus ning korraldada vedaja valimiseks uus konkurss.

Esitatud volikogu otsuse eelnõus on õiguslik alusena ära toodud „Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse“ (KOKS) § 22, aga ka KOKS § 2 lg 1, § 3 lg 7 ja § 6 lg 1.

Menetluslikud küsimused

KOKS § 32 lg 1 järgi on vähemalt ühel protsendil hääleõiguslikel valla- või linnaelanikel, kuid mitte vähem kui viiel hääleõiguslikul valla- või linnaelanikul õigus teha kohaliku elu küsimustes valla- või linnavolikogu või -valitsuse õigusaktide vastuvõtmiseks, muutmiseks või kehtetuks tunnistamiseks algatusi, mis võetakse arutusele hiljemalt kolme kuu jooksul. KOKS § 32 lg 1 järgi sama paragrahvi 1. lõikes ettenähtud algatus esitatakse valla- või linnavalitsusele vastava eelnõuna, millele lisatakse allkirjadega varustatud algatuse esitajate nimekiri. Kui algatatud küsimus kuulub volikogu pädevusse, esitab valitsus selle ühe kuu jooksul volikogule lahendamiseks koos omapoolse seisukohaga.

Jäätmeseaduse § 71 lõike 1 järgi kehtestatakse jäätmehoolduseeskiri jäätmehoolduse korraldamiseks kohaliku omavalitsuse üksuses volikogu määrusega. Seega on küsimus volikogu pädevuses.

Esitatud pöördumine ei vasta KOKS §le 32, sest linnaelanike algatusena esitatud eelnõule on lisatud 54 allkirja, so vähem kui 1% hääleõiguslikest linnaelanikest. Kuigi algatusele on lisatud ka 18 inimese poolt allkirjastatud samasuunaline pöördumine ja 31. juulil 2023 esitati Sillamäe Linnavalitsusele jäätmehoolduseeskirja muutmise seotud pöördumisi, ei ole pöördumised, milles nõutakse linnavalitsuselt eelnõu koostamist, käsitletavat vastavale eelnõule lisatud allkirjadega varustatud algatuse esitajate nimekirjaga. Seega ei ole elanikud tutvunud esitatud eelnõuga, vaid on esitanud pöördumise, mis kohustaks linnavalitsust kindlateks toiminguteks. 31. juulil 2023 esitatud pöördumistele on linnavalitsus vastanud ja nende osas on menetlus lõppenud.

Et jäätmehoolduseeskiri kehtestatakse kohaliku omavalitsuse üksuses volikogu määrusega, siis ei saa üksikaktiga õiguse üldakti muuta, sest iga tasandi õigusaktid peavad olema kooskõlas kõrgema tasandi õigusaktidega, st volikogu otsus peab olema kooskõlas volikogu määrusega ja ei saa seda muuta.

Otsuse eelnõu resolutiivosa punkt 1, mis on sõnastatud „Tühistada Sillamäe Linnavolikogu 22.12.2022 määrus nr 28 „Sillamäe linna jäätmehoolduseeskiri“ selles osas, kus kehtestatakse olmejäätmete kogumise, sorteerimise ja äraveo konteinermeetod elamute juurest“ ei ole selge ega realiseeritav, on õigusvastane. Õigusakti tühistamine tähendaks selle kehtetust algusest peale, kuid õigusakt on kehtinud 3 kuud, jäätmevaldajad ja vedaja on seda täitnud ning tagasitäitmine ei ole võimalik. Eelnõust ei selgu, milliste normide kehtetust soovitakse. Seetõttu ei saa teha otsustusi, mille tulemusel õigusakti muudetakse nii, et pole selge, millised normid kehtima jäävad ja millised mitte. See looks nii suure ebaselguse, mis ei võimaldaks jäätmehoolduseeskirja muuta ega seda objektiivsetel põhjustel täita. Lisaks toob Jäätmeseaduse § 71 lg 2 ära nõuded kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmehoolduseeskirjale, seetõttu peab jäätmehoolduseeskiri sätestama mh olmejäätmete kogumise, sorteerimise ja äraveo nõudeid – ilma selle regulatsioonita ei vastaks eeskiri seaduse nõuetele.

Otsuse eelnõu resolutiivosa punkt 2, mis on sõnastatud „Teha muudatus «Jäätmekäitluse kord» selles osas, mis käsitleb linnaelanike põhjendatud vajadusi ja huve olmejäätmete äraveo korraldamist spetsialiseeritud mitmekambriliste masinatega“ ei ole selge ega realiseeritav, on õigusvastane. Aru ei ole saada, millises õigusaktis muudatusi soovitakse teha, sest Sillamäe

Linnavolikogu pole andnud õigusakti „Jäätmekäitluse kord“, eelnõus puuduvad ka õigusakti andmise kuupäev ja number, mistõttu ei ole võimalik hinnata, millise õigusakti muutmist taotletakse. Selge ei ole ka, milliseid norme konkreetselt muuta soovitakse ja millised normid soovitakse kehtestada. Eelnõus pakutav regulatsioon, et jäätmehoolduse korraldamisel tuleb lähtuda elanike huvidest ja soovidest, on olemuslikult sisutu ja pole normina rakendatav. Arusaadavalt looks selline otsustus nii suure ebaselguse, et seda regulatsiooni ei oleks objektiivsetel põhjustel võimalik täita.

Otsuse eelnõu resolutiivosa punkt 3, mis on sõnastatud „Pärast käesoleva otsuse jõustumist Sillamäe Linnavalitsusel tühistada 2023. aastal korraldatud olmejäätmete äraveoks vedaja/ettevõtte valiku konkurss ja korraldada uus konkurss, sh märkides ära mitmekambriliste masinatega jäätmeveo tingimused“ ei ole selge ega realiseeritav, on õigusvastane. Sillamäe Linnavalitsuse poolt korraldatud riigihankes otsuste tegemine ei kuulu Sillamäe Linnavolikogu pädevusse. Riigihangete seaduse § 73 lg 3 annab hankemenetluse lõppemise alused. Riigihankes „Korraldatud jäätmevedu Sillamäe linnas“ on hankemenetlus lõppenud hankelepingu sõlmimisega ja hankemenetlust ei ole võimalik tühistada ega selles uusi otsuseid teha. Hankelepingu tühisuse alused on toodud riigihangete seaduse §s 121 – neid ei esine. Et kontsessioonilepingut on 3 kuud täidetud, on praktiliselt võimatu tühise lepingu alusel saadu tagastamine, st lepingu tagasitäitmine. Hankelepingu muutmiseks peavad esinema riigihangete seaduses toodud alused, otsuse eelnõus sellised alused hankelepingu muutmiseks puuduvad. Jäätmeveo tingimusi ei määrata hanke alusdokumentidega, vaid vastavalt jäätmeseadusele jäätmehoolduseeskirjas. Seetõttu on eelnõu ebaselge ja õigusvastane ning pole täidetav.

Eelnõu sisu

Eelnõus on toodud ebaõiged faktilised asjaolud ja ilmselged kaalutlusvead. Ilmselgelt olulised kaalutlused puuduvad, sh keskkonnavalasid ja majanduslikud.

Eelnõu kohaselt oli uue väljaveotingimuse põhimotiiv, et vedajatel puuduvad mitmekambrilised masinad. See kaalutlus ei ole õige ega otsustav. Jäätmehoolduseeskirja regulatsiooni kaalutlused on toodud seletuskirjas ja kaalutlused lähtusid eelkõige keskkonnavalastest ja majanduslikest asjaoludest, jäätmeseaduse regulatsioonist ja linna jäätmekavast. Erinevate sõidukite või muude süsteemide olemasolu või valmistamise võimalus, ei ole iseenesest õigusaktide muutmise, kehtetuks tunnistamise ega tühistamise aluseks.

Eelnõu kohaselt leidis töörühm, et AS Keskkonnateenused on võimeline korraldama graafikujärgset vedu. Sillamäe Linnavalitsus ei ole töörühma moodustamise ega tööga tuttav. Graafikujärgne vedu toimub ka jäätmete mahutitega kogumisel. Eesti Keskkonnateenused AS on selgitanud, et neil on küll mitmekambrilised jäätmeveokid, kuid need ei sobi korraldatud olmejäätmete veo korras kõigi jäätmeliikide kogumiseks.

See, et Eesti Keskkonnateenused AS-l puudus võimalus osaleda Sillamäe Linnavalitsuse poolt korraldatud 2022. aasta konkursil, ei vasta tõele. See argument on vale ja regulatsiooni kehtestamisel asjakohatu. Riigihange „Korraldatud jäätmevedu Sillamäe linnas“ korraldati aastal 2023 (ilmselt on seda hanget silmas peetud). Eesti Keskkonnateenused AS osales hankel.

Eelnõu kohaselt allkirjastasid 31. juulil 2023 üle 1300 linna valija oma nägemuse palvega tühistada linnavolikogu 22. detsembri 2022 määrus ning korraldada vedaja valimiseks uus konkurss. Nimetatud pöördumisele on linnavalitsus andnud vastuse.

Jäätmehoolduseeskirja koostamisel lähtuti kehtivast Sillamäe linna jäätmekavast. Kuivõrd jäätmekava järgi on kõige soodsam alternatiiv iga kortermaja juurde konteinerite paigaldamine ja jäätmete liigiti kogumise nõue rakendub 1. jaanuarist 2024 ka biojäätmetele, siis lähtub jäätmehoolduseeskiri jäätmekavas analüüsitud kõige soodsamast alternatiivist.

Lähtudes eeltoodust,
OTSUSTATI:

Linnavalitsus ei toeta esitatud otsuse eelnõu.

Esitatud pöördumine ei vasta „Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse“ §le 32, sest eelnõule pole lisatud vähemalt 1% hääleõiguslike linnaelanike allkirjadega varustatud algatuse esitajate nimekirja.

Eelnõu ei vasta normitehnilistele nõuetele ja selles puudub asjakohane volitusnorm.

Eelnõu faktilised põhjendused ei ole asjakohased ja ei vasta tegelikkusele.

Eelnõu otsustav osa ei ole õiguspärane ega täidetav.

Jäätmehoolduseeskiri peab vastama seaduse nõuetele ja olema kooskõlas jäätmekavaga – eeskirja ühe osa kehtetuks tunnistamisega ei vastaks eeskiri seaduse nõuetele, linn ja jäätmevaldajad ei täidaks seadusest tulenevaid kohustusi, sh jäätmete sorteerimisel ja sellekohaste sihtväärtuste saavutamisel. Jäätmehoolduseeskirja osaline tühistamine on õiguslikult võimatu ja looks jäätmevaldajatele täiendavaid kulusid.

/allkirjastatud digitaalselt/

Tõnis Kalberg
istungi juhataja

/allkirjastatud digitaalselt/

Margarita Vassiljeva
protokollija